

Ukrajinskou rodinu zaskočil dluh na zdravotním pojištění. Podobně na tom mohou být i další cizinci, obává se zástupce ombudsmana

14.5.2025 - | Kancelář veřejného ochránce práv

Rodinu, jako mnoho jiných, svedla do Česka válka na Ukrajině. Ještě před ní zde však otec již delší dobu legálně pracoval a pobýval sám - bez své ženy i nevlastní dcery. Válečný konflikt ale přiměl i je přijet do České republiky. Manželka a dcera po svém příchodu získaly dočasnou ochranu. Díky ní měla žena po dobu 90 dnů hrazené zdravotní pojištění státem. Dcera jako nezletilá měla pojištění pokryté po celou dobu platnosti dočasné ochrany. V roce 2022 se rodina rozrostla. Manželům se narodil syn a rovněž získal dočasnou ochranu.

Díky tomu, že měl otec zaměstnaneckou kartu, mohla si žena stejně jako obě děti vyřídit tzv. dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny. Jde o pobytové oprávnění nezávislé na trvání války na Ukrajině přinášející rodině v České republice stabilnější postavení. Je tedy pochopitelné, že o něj rodina stála.

Potud jednání s úřady probíhala podle předpokladů. Zádrhel nastal až v souvislosti se zdravotním pojištěním. Rodiče je svým dětem neplatili. Podle svých slov totiž opakovaně dostali jak od Ministerstva vnitra, tak od Všeobecné zdravotní pojišťovny informaci, že v případě dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny platí pojistné dětem i nadále stát. Posléze rodina ke svému překvapení zjistila, že má u Všeobecné zdravotní pojišťovny dluh více než 15 000 Kč. Od chvíle, kdy děti získaly dlouhodobý pobyt, totiž měli za každé z nich platit 2 808 Kč měsíčně.

Rodiče se proto rozhodli kontaktovat ombudsmana a zjistit, jak vlastně postupovat. „*Dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny skutečně umožňujedětem od 1. ledna 2024 vstoupit do systému veřejného zdravotního pojištění. Je však důležité dodat, že samotné zařazení do systému ještě neznamená, že stát pojištění automaticky hradí. Znamená to pouze, že dítě může systém zdravotního pojištění využívat. Pojistné za něj platí jeho zákonný zástupce,*“ vysvětlil zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm.

Situace, kdy ukrajinské děti přecházejí z dočasné ochrany na dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny, mohou být časté. Proto se zástupce ombudsmana rozhodl oslovit příslušné úřady s cílem předejít dalším možným nesrovnalostem. „*Obávám se, že situace, kdy rodinu zaskočil nečekaný dluh na pojistném, nemusí být ojedinělá. Komunikujeme proto se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou i s Ministerstvem vnitra a upozorňujeme oba úřady na nutnost podávat přesné a srozumitelné informace. Jsem rád, že jsou vysvětleny na jejich webových stránkách. Úřady však musí být připravené správně reagovat na dotazy i v osobním nebo telefonickém kontaktu,*“ uvedl zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm.

Dočasná ochrana a zdravotní pojištění

Pokud byla cizinci udělena dočasná ochrana, je automaticky zařazen do systému

veřejného zdravotního pojištění po dobu 90 dnů od udělení dočasné ochrany.

Po uplynutí 90 dnů se mění úhrada veřejného zdravotního pojištění státem. Osoby ve věku 18-64 let musí oznámit zdravotní pojišťovně, u které jsou registrovány, jak budou pojistné hradit.

Zvláštní podmínky týkající se úhrady pojištění dětí, studentů, seniorů a dalších skupin najdete spolu s dalšími podrobnějšími informacemi na stránkách Naši Ukrajinci.

- Zákon o veřejném zdravotním pojištění
- Informace o tzv. zaměstnanecké kartě

https://www.ochrance.cz/aktualne/ukrajinskou_rodinu_zaskocil_dluh_na_zdravotnim_pojisteni-podobne_na_tom_mohou_byt_i_dalsi_cizinci_obava_se_zastupce_ombudsmana